

Innoveren met boerenverstand

**Coöperatiedag
18 november 2004**

Van overheid naar markt

- **Opkomst open wereldhandel**
- **EU-beleid van productsteun naar plattelandsbeleid**
- **Nederlandse overheid randvoorwaardelijke rol**
- **Markt dominant voor alle sectoren**
- **Daarom: vraaggestuurde productie**
- **Richten op koopkrachtige EU-deel**

Kennisinfrastructuur

- Oude OVO-drieluik is weg en niet geschikt voor nieuwe verhoudingen
- Nederland van gidsland nu in achterhoede qua kennisinvestering
- Samenwerking bedrijfsleven-wetenschap op laag peil
- Inspanningen op gebied Kennis en Innovatie versnipperd, weinig visiegedreven

Wat staat ons te doen ?

- Verwerven positie in de markt door klant te geven wat deze wil hebben (grootschalig of kleine niche)
- Vraaggestuurde ketens bouwen
- Management en ondernemerschap in deze keten ontwikkelen t.b.v. optimaal resultaat

Partnership in de keten nodig

- **Marktgedreven businessmodel**
- **Partnerschap in keten op basis van wederzijds vertrouwen en voordeel**
- **Eindschakel geeft voorgaande schakels inzicht in klantbehoeften**
- **Verdeling opbrengst op basis van geleverde prestatie**

Spanningsveld coöperatie

- **Vraaggericht producten verwaarden**
- **Volwaardig partnership, wederzijds vertrouwen**
- **Meer verschil tussen leden**
- **Andere relatie leden — coöperatie**
- **nieuwe financieringsvormen op naam**
- **Gezamenlijke investering in Kennis en Innovatie**

nieuw kennissysteem

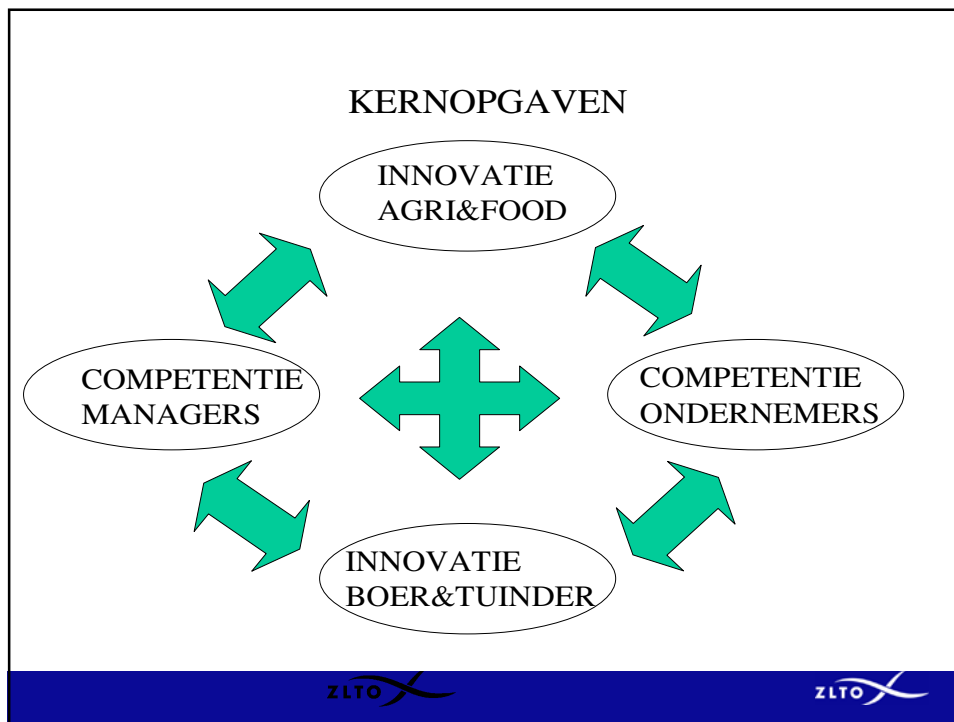
- **Vraaggestuurde keten vraagt nieuwe kennis, nieuwe partners, nieuw ondernemerschap**
- **Combinatie van visie, kennis, inhoud, gedrag en vaardigheden**

Kennis essentieel

- **Vakmanschap en kostprijs (efficiency) blijft van belang**
- **Partijen hierin opnieuw verbinden, relatie met marktvraag leggen**
- **Maar vooral: ontwikkelen marktgericht ondernemerschap**
- **Wederzijds inzicht agribusiness en primaire producenten in dilemma's rond businessmodel (communicatie!)**

Innovatie = mensenwerk

- Nabijheid, gedeelde visie van belang
- Netwerken vernieuwers geven richting
- Top-down: agenda vaststellen
- Bottom-up: ruimte voor creativiteit en ondernemerschap (co-creatie)
- Regionale verankering gewenst

Aansturing kennis

Bedrijfsleven (ketenpartners) dient onderzoek en onderwijs aan te sturen zoals industrie TNO aanstuurt.

- **Niet productschappen en LNV.**
- **Want: markt bepalend voor onze toekomst, nu teveel gericht op maatschappelijke randvoorwaarden**

Vereisten slagen opdracht

- **Marktgedreven: heroveren of behouden marktleiderschap**
- **Samenwerkingsbereidheid schakels in de keten, maatschappelijke partijen, overheden, kennisinstellingen**
- **Leiderschap: het is geen kwestie van geld, maar van KIEZEN en GAAN !**

